

MÚOSZ ETIKAI BIZOTTSÁGA, Budapest, Vörösmarty utca 47/A.

A MÚOSZ Etikai Bizottsága I. fokon Eljáró Tanácsa (Elnök: Bubryák István, tagok: Dr. Szabady Csaba, Vigh György, továbbiakban Eljáró Tanács) internetes konferencián, 2025. július 08-án dr. Csibi Sándor panaszosnak, az Origo.hu: „2025. május 15-én megjelent, „Halálos betegséget okozhat több népszerű energiáit” c. cikke alapján, mint bepanaszolt ügyében az alábbi ÁLLÁSFOGLALÁST hozta:

ÁLLÁSFOGLALÁS

A MÚOSZ Etikai Bizottsága I. fokon Eljáró Tanácsa dr. Csibi Sándor panaszát elutasítja és megállapítja, hogy fenti hírportál nem „sértette meg az újságírói etika alapelveit”, nem „torzítja a tudományos eredmények jelentését”, valamint nem „mutatta be megtévesztő módon az energiáitok élelmiszerbiztonsági kockázatait”, mint ahogy az a panaszban áll.

Eljáró Tanács – mivel az Origo.hu, mint szerkesztőség nem tagja a MÚOSZ-nak, ezért – az ügyben marasztaló határozatot nem hozhat, állásfoglalásban teszi közzé véleményét.

Eljáró Tanács ezen állásfoglalása ellen panaszos és bepanaszolt az írásbeli értesítést követő 30 napon belül felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a MÚOSZ Etikai Bizottsága II. fokú Fellebbviteli Tanácsához.

INDOKLÁS

Eljáró Tanács a panaszt az E.K. 2.1.3. pontja alapján befogadta. A MÚOSZ Etikai Kódex kimondja:

2.1.3. Etikai vétséget újságírói tevékenység közben tanúsított méltatlan magatartással, valamint megjelent, az újságírói műfajokhoz tartozó alkotással lehet elkövetni.

Eljáró Tanács – a panaszos indítványára - a panasz beérkezésekor elsődlegesen azt vizsgálta, a nevezett cikk újságírói tevékenységnek minősül-e.

Eljáró Tanács a vizsgálat során megállapította: igen, újságírói tevékenység során keletkezett. A portál a cikk címében feltételes módon közölte a rémisztő hírt, miszerint „Halálos betegséget okozhat több népszerű energiáit”

A MÚOSZ Etikai Kódex 4.1 pontja kimondja: "Az újságíró és szerkesztő írásban, online alkotásban, műsorban szándékosan vagy gondatlanságból valótlanságot nem állíthat, köteles a tényeket és adatokat az adott helyzetben elvárható gondossággal ellenőrizni."

A feltételes mód nem állítás. Az Origo.hu a Nature c. szakfolyóiratban megjelent ténymegállapító közlésre hivatkozva jelentette meg a cikket. Az onnan nyert adatok alapján összesen két energiáit típusát nevezett meg (Red Bull és Celsius) és egy betegségcsoportot (leukémia), amelyek esetében kölcsönösség és egyidejűség esetén bizonyos esetekben fennállhat az akár halálos eredményt okozó

italfogyasztás. Tehát nem áll fenn az a panasz, hogy „**a cím így félrevezető, és etikai szempontból aggályos**”, és „**nem elegendő alap ahhoz, hogy egy teljes élelmiszerkategóriát ilyen súlyos kijelentéssel kapcsoljanak össze.**” Sőt! A cikk még figyelmeztet is: „Bár a kutatás még kezdeti fázisban van, az eredmények alapján a szakértők azt javasolják, hogy a leukémiás betegek és az egészséges fogyasztók is mérlegeljék az energiaszármazékok fogyasztásának kockázatait.”

„**Egyoldalú hangsúly az energiaszármazékokon – más tápanyagforrások háttérbe szorítása**” – ez a panaszos második kifogása a cikkel szemben. A cikk megemlíti a hal és húsfogyasztást is, mint lehetséges veszélyforrást, hisz a leukémiás sejteknek „táplálékul” szolgáló tápanyagot azok is tartalmazzák. Tehát nem szorította háttérbe, és nem egyoldalú a hangsúly az energiaszármazékokon.

„**Tudományos és hatósági konszenzus elhallgatása**”. Ez a harmadik kifogás. Eljárási Tanács álláspontja szerint bepanaszolt egy tudományos folyóiratot szemlészett, nem várható el, hogy egy rövid, mindössze 4 perc olvasási időt igénylő cikk a problémakör minden aspektusára kiterjedjen, olyanokra is esetleg, amelyeket az eredeti cikk sem tartalmazott.

A 4. panasz: „A szerkesztőség felelőssége nem hárítható másra”(…) „A cikkből hiányzik az ellentétes vagy kiegyensúlyozó vélemények, hatósági állásfoglalások bemutatása – így sérti az újságírói etikát” állítással kapcsolatban: A MÚOSZ Etikai Kódex szerint: „4.3. Aki a jelenséget valósághűen mutatja be, nem marasztalható el azért, mert nem foglalkozott más jelenségekkel is.”

Eljárási Tanács osztja panaszos megállapítását, miszerint a cím „**szenzációhajhász**”, de ez nem etikai vétség. Milyen legyen egy bulvárlap címe, ha nem radikálisan figyelemfelkeltő? Részben osztja panaszos 5. számú megállapítását, miszerint „**Rendszerszintű (a) torzítás és kettős mérce a médiában**”, annyiban mindenképp hogy sokkal több szó esik most az energiaszármazékok káros hatásairól, mint más élvezeti cikkek hatásairól, de ez betudható annak, hogy a napi politika is közbeszéd tárgyává tette a túlzott energiaszármazékok fogyasztás kérdését azzal, hogy betiltotta egyes termékek kiskorúaknak történő árusítását. És ez sem etikai kategória.

Az I. fokú Eljárási Tanács az állásfoglalás meghozatalakor a MÚOSZ Alapszabályát, a MÚOSZ Etikai Kódexét, a MÚOSZ Etikai Bizottságának saját ügyrendjét, a MÚOSZ Szervezeti és Működési Szabályzatát és a Hárszabályt vette figyelembe.

Budapest, 2025. 07. 08.

Bubryák István s.k. az eljáró tanács elnöke
Dr. Szabady Csaba s.k. az eljáró tanács tagja
Vigh György s.k. az eljáró tanács tagja

A kiadmány hitelül:
Fülep Gabriella s.k.
Magyar Újságírók Országos Szövetsége

Kapják:(elektronikus levélben):

Csibi Sándor csibi.sandor@mesz.org

Pósa Árpád főszerkesztő kapcsolat@origo.hu

Magyar Újságírók Országos Szövetsége Etikai Bizottsága, irattár.